

Motion till riksdagen 2025/26:3620

av Joar Forssell (L)

Ägande i rymden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkor för ägande av himlakroppar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rymdområdet blir snabbt en strategisk domän för resurser, teknisk innovation och säkerhet. I dag råder oklarhet om hur äganderätt och nyttjanderätt i rymden ska regleras, särskilt när det gäller gruvdrift på asteroider och andra himlakroppar. Den internationella rymdrätten, såsom rymdfördraget, föreskriver att rymden är mänsklighetens gemensamma tillgång men saknar moderna marknadsmekanismer för äganderätt.

För att möjliggöra investeringar och innovation krävs tydliga rättsregler som säkerställer egendomsstrygghet för att ge incitament till investeringar.

Ur ett liberalt perspektiv är det centralt att skapa incitament för privata satsningar och entreprenörskap även i rymden. En tydlig äganderätt, reglerad med ansvar och transparens, är nödvändig för att attrahera kapital och kompetens till rymdteknik och gruvdrift. Sverige bör verka i internationella sammanhang för att utforma sådana ramar, i dialog med EU och andra rymdnationer. En modern reglering av äganderätten och nyttjanderätten i rymden bör utredas, med principer för anspråk, tid, nyttjande och ansvar. En sådan bör beakta hur marknadsmekanismer kan samverka med skyldighet att bevara rymdens gemensamma intressen (t.ex. miljöhänsyn, vetenskaplig tillgång, säkerhet). Det är avgörande att en äganderättsreglering samordnas i EU och FN för att främja harmonisering och förutsebarhet för aktörer i flera länder. Detta bör också följas upp med incitament för svensk rymdforskning och teknikutveckling genom insatser som tar hänsyn till de regler som utredningen föreslår exempelvis i form av innovationsprogram, samskapande med privata aktörer och konkurrensneutral finansiering.

Joar Forssell (L)